 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Serveis Socials	19 d'abril de 2023
		13:00 a 14:45

Resum sessió grup

Dia: 19 d'abril

Hora: 13:00 a 14:45

Lloc: C/València 344, sisena planta - sala Júpter. Format híbrid

Ordre del dia:

- Retorn de les preguntes plantjades en la sessió anterior sobre : *Resposta dels serveis socials als problemes d'habitatge. Exclusió residencial des del punt de vista d'habitatge i serveis socials.* Amb les intervencions de:

Anna Soler Iglesias: Cap de Departament d'Ús Digne de l'Habitatge (IMHRB) Consorci de l'Habitatge de Barcelona.

Esther Ródenas, Directora Tècnica del Registre de Sol·licitants i Adjudicació d'Habitatges (*IMHAB, Consorci de l'Habitatge de Barcelona*).

Merche Cuesta Roca: Cap Territorial d'Urgències i Emergències Socials (IMSS).

Montserrat Colàs – de l'IMSS

Marta Fité – DTSS de Nou Barris(Directora Territorial de Serveis Socials) - IMSS

Albert Sales – Investigador al IERMB (Institut d'Estudis Regionals Metropolitans de Barcelona)

-Torn de paraules

- Reflexions

- Conclusions

Assistents

Teresa Crespo – ECAS

Ma Lluïsa de la Puente – Col·legi de Metges de Barcelona

Anna de Palau – Direcció Acció Social Territorial i Comunitària

Miguel Angel Manzano – Expert

Susanna Roig – Creu Roja-representant Taula Tercer Sector

Marta Sanagustí Vidal – Col·legi Treball Social de Catalunya

Sonia Fuertes – Comissionada d'Acció Social

Manuel Aguilar – Coordinador grup de treball

Sergi Martí – Cap de Departament de Participació Social

Carme Carrera – Tècnica referent CMBS

Núria Fustier – Secretaria tècnica CMBS

Gina Grifoll – Secretaria tècnica CMBS

S'excusen

Angels Canals Vilà – Consorci de Serveis Socials

Amèlia de Juan Castella – Càritas

Rafael López – Col·legi d'Educaores i Educadors de Catalunya

Mercè Pérez Salanova – Experta

Elisenda Riera – Taula del Tercer Sector

Jesus Vilar – Pundació Pere Tarrés

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Serveis Socials	19 d'abril de 2023
		13:00 a 14:45

Resum de la sessió

En Manel Aguilar fa una breu exposició sobre les preguntes que van sorgir en la sessió del 7 de març, de les que es farà el retorn en la sessió d'avui, amb la complementació de la intervenció de l'Albert Sales, que s'incorpora al debat per fer les seves aportacions.

Sobre l'experiència exitosa de cooperació dels Serveis Socials i altres serveis. Quins elements tècnics i professionals han afavorit el treball de cooperació i obstacles que han dificultat el procés.

Montse Colàs -IMSSB / Marta Fite

La clau ha estat l'encàrrec de gerència per acompanyar els processos de desnonaments (pre i post). Hi ha un llenguatge comú, ja que tots els que estan a habitatge, han passat per Serveis Socials. Un objectiu clar és treballar temes de circuit per facilitar l'atenció. Respecte a les dificultats, se n'han identificat poques, la principal ha estat l'agenda, poder trobar espais davant la càrrega de feina, per això és important una bona planificació.

Anna Soler

Ja fa molts anys que Serveis Socials i Habitatge col·laboren. També s'ha treballat amb entitats els casos concrets. La comissió de treball IMMS-IMHAB ja ve de 2018-2019, i ja es treballaven temes comuns: intervenció en temes de mediació, SIFHO, definició dels informes de vulnerabilitats...al final la població a la qual ens dirigim és la mateixa.

Que hi hagi un encàrrec, possibilita que hi hagi recursos al darrere. Disposar d'una secretaria tècnica ha facilitat coordinar treballs, també altres eines de coordinació de l'Ajuntament. S'han fet moltes sessions de treball amb diferents actors de manera conjunta més enllà de la comissió.

Que pertoca més a Serveis Socials i que més a Habitatge, com optimitzar el repartiment?

Montse Colàs

Nou contracte de SIFHO en construcció, on cadascú té una funció de treball pròpia, i construeixen nexes per treballar de manera conjunta. Això està permetent articular una millor coordinació amb el que està passat, a conèixer-nos mútuament, però cal temps per a desenvolupar-ho del tot. Es fa tot de manera global, no segons serveis, i de moment està funcionant molt bé, anem avançant.

Anna Soler

Estem focalitzant en emergències, però en el treball de la comissió es van detectant noves àrees de treball en les que encara cal fer feina, que evidencien els punts comuns. Per persones en què no hi hagi exclusió social o no depenguin de Serveis Socials, però si manca d'accés a l'habitatge, pot tenir més centralitat Habitatge. Igualment hi ha d'haver cert treball conjunt. Importància de la prevenció per evitar situacions d'emergència.

Sonia Fuertes

Es valora la identificació de processos, també com optimitzar els recursos i la col·laboració. Tot això és una bona pràctica i s'ha de veure la continuïtat.

Voldríem saber com tenir més informació qualitativa amb les diferents situacions. Cal reflexionar en la resposta a les persones sense sostre, és cert que hi ha Housing First, però en general molta gent queda fora del dret a l'habitatge, cal aprofundir en el procés. També cal estructurar una governança més àmplia: quins són els actors que cal tenir en compte i com situem els temes per a superar el rol dels Serveis Socials

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Serveis Socials	19 d'abril de 2023
		13:00 a 14:45

malgrat la complexitat que pugui suposar. Cal dibuixar marcs relacionals possibilitadors.

Albert Sales

Falta generar i estructurar dades per fer anàlisi de la població a la que s'atén. Hi ha problemes de disseny de les bases de dades. Cal redissenyar per poder compartir els casos a partir d'una entrada única, perquè si no, es generen molts problemes. Generar dades de qualitat és clau per saber cap on anar.

S'ha d'ampliar el focus, hi ha urgència pel que fa als desnonaments, però la realitat d'emergència de l'habitatge és molt més àmplia, i seguirem en emergència indefinidament. Cal donar una resposta estructural a l'emergència, sabent que estem en emergència, i superar la solució de pensions. En l'allotjament de persones i famílies en situació d'emergència habitacional en pensions i hostals, l'Ajuntament de Barcelona és el principal client d'Hostaleria de Barcelona.

Tanmateix, hi ha el fenomen de gran quantitat de persones sense domicili fix (30.000 persones). També hi ha 3.000 persones en serveis d'atenció a persones sense llar, 1.800 són municipals i la resta, del sistema privat.

Si se sumen les persones en locals, assentaments i dormint al carrer, hi ha una pressió molt gran sobre els Serveis Socials. Cal prevenció general, en risc de pèrdua, actuar a la postpèrdua i reaccionar a les persones que mai han tingut habitatge. Housing First té un paper molt limitat. Si el sistema funciona perquè no creix? es continua tractant l'exclusió social severa no des de l'habitatge sinó des dels Serveis Socials. També cal saber qui queda fora dels registres de l'IMHAB, quins són els criteris d'entrada, i veure les persones que queden excloses.

Reptes addicionals: els moviments socials particularitzen casos, això genera tensions amb la universalitat i d'equitat del públic. No s'ha sabut explicar bé el rol dels Serveis Socials.

Finalment: com entenem l'emergència? Es quedarà per sempre? No s'està resolent habitatge, precarietat, i especialment les pressions migratòries. Gran part de la pressió ve a través del CUESB, amb processos migratoris molt problemàtics que només es poden solucionar amb habitatge, i és complicat d'assolir amb les dinàmiques actuals.

Susanna Roig

Quin és el perfil de les persones ateses?

Anna Soler

El problema de les dades és evident, totes les fotos de la situació de la ciutat són parcials. El registre de sol·licitats d'habitatge és evidentment esbiaixat. S'atén a tothom que estigui en una situació de pèrdua d'habitatge, tinguin o no papers, però la possibilitat de mobilitzar recursos públics és molt limitada. La llei d'estrangeria limita l'accés a determinats ajuts públics. S'ha trobat alguna escletxa, però no es resol la situació.

Respecte a les persones ateses en emergència, entren més de 2.000 casos per any de processos de desnonament. Els números canvien segons pre pandèmia, postpandèmia o moratòries. Comparant-ho amb dades d'impagament de lloguer dels jutjats, no tot coincideix, això es deu al fet que no atenem a totes les situacions de la ciutat, com ja s'ha comentat.

Fent un intent d'identificar perfils: 40% impagament de lloguer / 12-15% finalització de contracte. / Situacions d'ocupacions d'habitatges. En realitat no hi ha la foto general.

Susanna Roig

Parlant de perfils concrets com les que ens trobem nosaltres s'evidencia la població migrant en situació

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Serveis Socials	19 d'abril de 2023
		13:00 a 14:45

irregular o amb trajectòries de treball inestables, el qual correspondria a l'economia costanera. El problema de l'habitatge és la punta de l'iceberg de múltiples problemàtiques.

Albert Sales

La millor foto de la ciutat hauria de sortir de l'Ajuntament de partir dels serveis. Hi ha persones que fa anys que viuen en pensions i no sabem qui són. Tenir les dades de les persones ateses a cada servei és bàsic. Hi ha dades de mitjana d'estada, però cal saber qui són i com es generen les dades en el futur.

Montse Colàs

Des dels Serveis Socials hem identificat una clara cronificació. La pressió en l'habitatge està eclipsant solucions reals. Cal prendre solucions polítiques, donades les limitacions de la part tècnica.

Anna de Palau

Cal posar en valor l'intent constant des de la gestió per tenir dades. No és que no es planifiqui, hi ha voluntat des de fa anys de tenir dades conjuntes entre Serveis Socials i Habitatge.

Cal tenir en compte que no teníem cap persona referent per portar tot el tema del plec de pensions. Estem en un moment d'impàs. En el departament d'Urgències i Emergències, hi haurà persones que faran el seguiment dels contractes en coordinació amb l'equip de l'Albert per a poder fer estudis reals i extreure conclusions, i poder identificar alternatives més enllà de les pensions, i fora de Barcelona. Cal fer agermanaments amb altres municipis (ex: municipis que necessiten mà d'obra o que els hi falten nens a l'escola).

A part de la gestió, també cal posar en valor la feina invisibilitzada en l'acompanyament en els desnonaments. Ja es va fer visibilització en la jornada del 22 de setembre dels diferents actors rellevants. Es va fer l'encàrrec d'un vídeo d'acompanyament, per a donar veu als nens en processos de desnonament, "xiula.stopdesnonaments" que es pot veure en you tube.

Marta Fite

Totalment d'acord amb la importància de resoldre el problema de les dades. Tot i això, cal tenir en compte que no treballem només amb intuïció sinó des de l'expertesa i l'experiència. És essencial que la gent, des de fora, ens ajudi a canviar els processos.

Merche Cuesta

En ser un Ajuntament tenim limitacions. Quan es miren les dades de les pensions, hi ha casos de complexitat extrema. La resta d'ajuntaments metropolitans tenen les mateixes queixes que nosaltres: manca de recursos, pressió migratòria... Serveis Socials tenim limitacions clares, i cal tenir en compte que aquestes persones no tenen les eines per sortir de la seva situació.

No hi ha prou en ser molt creatius, calen respostes des de més amunt (habitatge, llei d'estrangeria...), que siguin facilitadores.

Albert Sales

Cal que els proveïdors tinguin en compte les dades i siguin rigorosos.

Polítiques d'habitatge en general.

Esther Roderas

La Llei està en procés, s'ha de veure com es desenvolupa. Quant a l'ampliació del parc públic, hi ha una combinació de diverses polítiques, habitatge de protecció pública i mixta, lloguer social i altres. El parc públic d'habitatge ha augmentat en més d'un 50%. S'ha creat un operador metropolità a través d'un

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2022-2023
	Grup Treball Serveis Socials	19 d'abril de 2023
		13:00 a 14:45

conveni. L'operador privat s'encarrega de construir habitatge de protecció.

La falta sòl a la ciutat, fa que es portin a terme diferents alternatives, com poden ser cooperatives d'habitatge per a la construcció (ex: persones jubilades), en cessió d'ús. També, des de fa anys, estan tots els processos de cessió i polítiques d'ajuts al lloguer de l'habitatge per mantenir la gent a casa seva, s'arriba a més persones, hi ha diferents estratègies des d'Habitatge.

Hi ha una mesura per decret segons la qual qualsevol obra nova o obra de rehabilitació integral el 30% ha de ser lloguer social.

Anna Soler IMHAB

Complementa el que ja s'ha dit. Calen molts anys per construir prou habitatge per solucionar el problema de Barcelona, per això es combina amb altres fórmules imaginatives. També es fan programes de captació d'habitatge (sessió en parc privat, borsa de lloguer que s'inclou en programes socials...) oferint avantatges als propietaris privats que proporcionen un habitatge per poder fer lloguer social, i destinar-ho a famílies d'emergència. Això es fa a través d'un conveni amb HABITAT3. En altres polítiques es combina amb associacions, cooperatives i altres actors.

Les actuacions es poden dividir entre les dirigides a les persones sotmeses a situacions d'emergència, i la cessió, que ve de fenòmens de sensellarisme, i per això tenen el Programa d'Housing First, i conveni amb l'Àrea i l'IMSS, treballant conjuntament, destinant habitatges a aquest sector de població. Es generen avantatges pels propietaris i els llogaters.

Hi ha tota una bateria d'ajudes perquè la persona es pugui quedar a casa seva per mantenir el lloguer, i fer cobertura de deute del lloguer. Arribes a més persones, propiciant una millora en l'impacte econòmic, social i emocional.

També hi ha convenis amb SAREB i entitats financeres, i l'Ajuntament ha comprat finques incorporant-les al parc d'habitatge públic de la ciutat, i també té preferència de compra per poder convertir habitatge lliure en públic.

Igualment, s'està treballant per identificar habitatges buits, fent inspeccions periòdiques des de l'IMHAB. S'identifiquen, se sancionen i es mobilitzen cap al mercat. Car, però, l'Ajuntament no pot assumir-ho tot, cal legislació d'instàncies superiors (ex: legislació lloguer social) i col·laboració d'altres actors.